

פ ר ו ט ו ק ו ל מס. 63

מישיבת ועדת הכספים שהתקיימה ביום ו'
ב' בניסן תשי"ב - 28.3.52 בשעה 8.30

ש.ה.

הנוכחים:

י. גורי - היו"ר
מ. אריב
י. בדר
מ. גניחובסקי
א. הרצפלד
ק. לוז
י. סוזייב
מ. סנה
י. פודר
א. ציזלינג
מ. קלמר

המוזמנים:

מר זגגי
מר אבולעפיה
מר בוגמן
מר צדוק
הגב' ארן
מר צידון

ס ד ר - - ה י ו מ

המשך הדיון בתקציב שנת 1952/53

י. בדר: אני מציע לקבוע קודם כל את סדרי הדיון במליאת הכנסת על תקציב ההוצאה.

היו"ר י. גורי: לרשות הדיון בכנסת תעמודנה 18 שעות, בימים א' ו-ב'. ההנחה היא כי הזמן שיוקצב לדיון על ההכנסות צריך להוות רק שליש מן הזמן שיש להקציב לדיון על ההוצאות. אתמול הוצע לרכז - במידה שהסיעות מעוניינות בכך - הנמקח כמה הסתייגויות הנוגעות לאותו משרד, תוך הגבלת הזמן בו תוכל סיעה להתעכב על תקציבו של משרד מסויים.

י. רוקח: ברצוני לדעת אם אי-אפשר לחלק גם את הזמן שהוקצה לדיון על התקציב, לפי מפתח סיעתי.

י. גורי: ביחס לשתי הסיעות שאינן מיוצגות בוועדת הכספים,

קבע נוהג מסויים הן לגבי הסיון בתקציב ההכנסה והן לגבי הסיון בתקציב ההוצאה.
ושר לשאר הסייעות - לא היתה מקובלת עד כה חלוקה לפי מפתח סיעתי בדיונים על התקציב.

פ. פורדר:
אני מציע לקבל את גישתו של מר רוקח, תוך
התחשבות נוספת בסייעות הקטנות. יש להגביל את
הזמן בו יכולה להתרכז סיעה בדיון על תקציב משרד מסויים, לרבע שעה מכסימום.

ג. ציזלינג:
אין מקום לחלוקת הזמן לפי מפתח סיעתי, כי
אם יש לתת פ דוקא בוויכוח זה יתרון לאופוזיציה.
אם לא נוכל למצוא הסדר שיתקבל על דעת כל הסייעות, תוכל כל סיעה לנצל, כמובן,
את זכותה לנמק את כל אחת מהסתייגויותיה במשך חמש דקות. אולם במקרה של הסכמה
ללית, אנו מציעים גם לגבי הדיון בתקציב ההוצאה את העיקרון שנקבע לגבי הדיון
בתקציב ההכנסה, תוך הכפלת הזמן העומד לרשות המסתייגים. התנאי לכך הוא הסכם
ודם עם הסייעות הקטנות שאינן מיוצגות כאן ועם סיעת הפרוגרסיביים. כן יוכל
נסכם כזה לבוא בחשבון רק בתנאי שיוגבל מראש גם הזמן שיעמוד לרשות השרים, שאלמלא
כן אין כל ערך למסגרת הזמן שתיקבע על ידנו.

ד. רוקח:
אני מתנגד לקביעת מכסימום אבסולוטי של הזמן
אשר יעמוד לרשות כל אחת מן הסייעות הגדולות.
אני מציע רק להגביל את הזמן בו יכולה סיעה לעמוד על תקציבו של משרד מסויים,
חצי שעה.

את קריאת חוק התקציב, ההכרזות, ההודעות והתשובות - אני מציע
לדחות ליום ג' בבוקר.

ה. יוני גורי:
מסתבר כי יש להקציב להנמקת ההסתייגויות בתקציב
ההכנסה ארבע שעות ומחצית השעה; עם הפתיחה
כללית לדיון והתשובות להסתייגויות אלו, תידרשנה 6 שעות לסיום הדיון על תקציב
הכנסה. ביום ג' עומדות 12 שעות לרשות הדיון בתקציב ההוצאה, באם נקבל את
הצעה לדחות את קבלת חוק התקציב וההכרזות לישיבה שתקיים ביום ג' בבוקר.

ו. בדר:
הצעותי הן: א. הדיון יתנהל לפי המשרדים;
ב. אסור יהיה לסייעה להתעכב על תקציבו של
שרד מסויים למעלה מרבע שעה; ג. לשם כך תקבל סיעת הפרוגרסיביים 60 דקות
הנמקת הסתייגויותיה, סיעת חרות 120 דקות, מפ"ם 140 דקות, סיעת הציונים הכלליים
16 דקות ושתי הסייעות הקטנות תקבלנה יחד 60 דקות - ס"ה 9 שעות.

ז. ציזלינג:
אני עומד על כך שתיקבע מסגרת של זמן גם
לשרים.

ח. יוני גורי:
אם נקבל את העיקרון שסיעה לא תוכל להתעכב
על תקציב משרד מסויים למעלה מרבע שעה, נשארת
מילא מסגרת של 3 שעות לתשובות השרים ויושב-ראש ועדת הכספים גם יחד.

ט. לוז:
יש לאפשר לממשלה להגן על הצעת התקציב שלה.
אני מציע להשאיר רזרווה מסויימת של זמן
צורך ההצבעות ולפיכך אני מציע לחלק את הזמן לפי יחס של 8:4 ולא לפי 9:3.

י. שרי:
לפי הצעה זו אני רואה שעומב להיערך מחדש
ויכוח כללי ובמקרה זה תעמוד גם סיעת מפא"י
ל זכותה ותדרוש להעמיד לרשות חבריה את הזמן המתאים לפי גודל הסייעה. לפיכך אני
ובע לדחות את ההצעה בענין זה ליום א'.

יא. יוני גורי:
מאחר שאינה קיימת הסכמה מצד מפא"י ומפ"ם
לסידור המוצע. נסיים את הדיון בתקציב ההוצאה
ל משרד החינוך והרשויות המקומיות ורק לאחר זאת נסכם את הדיון על חלוקת הזמן.

סעיף 10:

משרד החינוך והתרבות

י. בדר:

בענין האוניברסיטה אני רוצה לציין כי המדינה מוציאה באופן רשמי שני מליון דולר לשנה עבור סטושנטים הלומדים בחו"ל ובוודאי עוד 4.000.000 דולר באופן בלתי חוקי - ס"ה 12.000.000 לירות לשנה, לכל הפחות. ב-6.000.000 דולר אפשר היה לספק את כל צרכי הלימוד של הנוער בארץ, פרט להשתלמויות בחו"ל שיש לאפשר לאנשים אשר טימו כאן את חוק לימודיהם. לפיכך אני מציע להעניק לאוניברסיטה העברית הקצבה נוספת של 500.000 לירות לכל הפחות. הוא הדבר ביחס לטכניון בחיפה.

בענין אכסניות הנוער, אני רוצה לבקש רשימה של אכסניות אלו. לא יתכן שתחת שם כזה תינתן על ידי המדינה חמיכה של 6.000 לירות לחינוך מפלגתי. אני רוצה לדעת לאיזה פיקוח נתונות אכסניות אלו ומהו הכיוון המפלגתי שלהן להלכה ולמעשה.

אשר לספריה הפדגוגית, תקציב של 2.400 לירות לשנה איננו רציני במדינהנו מופיעים 1.400 ספרים לשנה וספריה מעין זו צריכה לקבל כל ספר המופיע בארץ, גם אם 10% מבין ספרים אלה אינם ראויים להימצא בה. כן היא צריכה לקבל ספרות מובחרת מחו"ל. לדעתי 5.000 לירות הם סכום מינימלי למטרה זו.

יש הכרח להגדיל את הסכום שהוצע עבור בתי-ספר בישובי עולים, היות וזהו מכשיר הקליטה העיקרי של עולים אלה.

לגני הילדים ובתי-הספר בישובים הערביים יש להוסיף לכל הפחות 100.000 לירות.

אשר למפעל החלב, יש צורך להגדיל את הסכום היות ומחיר החלב עלה וצריך לשמור על קיומו של מפעל קדוש זה.

הוחלט כי חינוך ילדים בגן הוא חובה וניתן חינם. הקצבה של 625.000 לירות פירושה ששליש מן הילדים לא זכל לבקר בגנים. אני מציע להעלות סכום זה ל-900.000 לירות.

אני חושב כי אין הצדקה לכלול את לשכת הנוער בתקציב המדינה, מאחר שזהו מוסד של מפא"י ויש לה די כסף כדי לקיים אותו.

גם מסיבות חג ומועד הן ענין מפלגתי. עתון "אומר" הוא גם כן עתון מפלגתי. זהו עתון חשוב בשביל העולים, אך אין זאת אומרת שהם צריכים לקבל את החינוך המפא"י על חשבון המדינה. אם נוחנים סובסידיות לעפונים מפלגתיים, יש לתת אותן לכל העפונים.

מ. אריב:

אשר למשרד הראשי, אני חושב כי מנגנונו מנופח. על הממשלה להפחית את ההוצאות האדמיניסטרטיביות של המשרדים כדי להעביר את הכספים לצרכי השרותים הממשליים הניתנים לאוכלוסיה וכדי להפחית את הצורך בהכנסות. דעתי היא שצריך לספק קודם כל את החינוך במידה שהוא נכלל בחוק חינוך חובה; לאחר זאת יש לספק את הצורך בהכשרת מורים לבתי-הספר, אחרי כן החינוך החקלאי והמקצועי ורק לאחר זאת החינוך הגבוה. אולם אם הממשלה רוצה לקחת חלק גם בחינוך הגבוה, עליה לספק קודם כל את הדבוש לבתי-הספר היסודיים. אין הממשלה יכולה לספק את צרכי החינוך היסודי ב-4.250.000 לירות. לעומת התקציב של אשתקד יש כאן הגדלה בסך 1.650.000 לירות, אולם בתוך זה נכלל מליון אחד לכיסוי שינויי הדרגות של המורים. הסכום הנותר דרוש ממילא בהתחשב עם הגידול הטבעי ועם העליה, כך שלמעשה לא חלה השנה כל הגדלה בתקציב. אני מציע לקבוע לסעיף זה 6.000.000 לירות במקום 4.250.000 לירות. אני מציע להעביר לשם כך לסעיף זה 1.000.000 לירות מתוך 2.000.000 לירות שהוקצבו כזרובה למשרד התבחורה.

הסכומים שהוקצבו לשם לימוד חקלאות בבתי-ספר יסודיים ולצרכי

אריב:

יוד בבתי-ספר לחקלאות, הם סכומים מגוחכים. גם הסכום שהוקצב לציוד וריהוט תי-ספר וגנים הוא פעוט ביותר נוכח המצב בו לומדים הילדים כיום.
אני מציע להקציב סכום מתאים גם לסעיף האולימפיאדה.

רוקח:

בעקבות צמצום הלימודים של ישראלים בחו"ל והחלפת חלק מן הסטודנטים, תישלל אפשרות ל אלה אשר התחילו ללמוד בחו"ל-לסיים את לימודיהם שם וכן לא תהיה אפשרות אחרים לנסוע על מנת ללמוד. משום כך יש הכרה בשינוי רדיקלי בגישה לחינוך גבוה, בהתחשב בצורך הרב שיש לנו באינטליגנציה שנגדל בעצמנו, מאחר שאזל מקור בחו"ל. אני חובע שינוי בגישה הן לגבי האוניברסיטה בירושלים, הן לגבי סכניון בחיפה והן לגבי האוניברסיטה אותה אנו עומדים לפתוח בתל-אביב - וך הסכמה עם הספניון ועם האוניברסיטה - כדי שמאות תלמידים יוכלו ללמוד גם תל-אביב.

אשר לבתי-ספר תיכוניים ומקצועיים, מגיע שכר הלימוד השנה ל-240 ירות, כולל מכשירי לימוד וספרי לימוד. 50% מן התלמידים הנושמים ללימוד מקצוע, לאכה וטכניקה, אינם מתקבלים מחוסר מקום. באנגליה הגיעו כבר לחינוך חובה בתי-ספר תיכוניים. חוק חינוך החובה, כפי שנתקבל, לא צריך היה להיות אלא לב ראשון, אולם גם זה אינו מתקיים. אני חושב כי הממשלה צריכה להשתתף ב-15% הוצאות הלימוד של תלמיד בגימנסיה, כלומר ב-36 לירות לשנה במקום 5 לירות. סכום ל כך פעוט אינו מוסיף ולא כלום.

בענין החינוך היסודי, אני חושב כי ועדת הכספים צריכה לקבל ת דעתה של ועדת החינוך, היות והיא מטפלת בשטח זה ולא האוצר. אינני יודע מדוע ש כלל האוצר בהצעה זו את הדרוג החדש של המורים ואת היוקר שעלה.

יו"ר י. גורי:

הממשלה החליטה והוציעה בבירור שהיא תשתתף ב-50% ממשכורת המורים בכל הרשויות המקומיות.

רוקח:

אני דורש שהאוצר ישתתף ב-50% מכלל הוצאות החינוך ולא רק ממשכורת המורים. פניתי למורים נקשה שגם הם יוסיפו מספר שעות הוראה לשבוע בחינוך העממי והתיכוני, אולם זקלתי בתחנגדות נמוצת. שלש שעות עבודה לשבוע נוספות למספר השעות שעובד כל ורה כיום, היו מאפשרות לנו לפתוח אלף כיתות נוספות.

באופן כללי אני רוצה לציין כי בשנת תקציב אחת כלולות שתי נות לימוד, ועלול להיות שינוי ביניהן. את הבנינים, הציוד והריהוט לבתי-ספר א צריך היה לכלול בתקציב הרגיל כהוצאת החזקה, כי אם צריך היה לכלול זאת סכומי ההשקעה ואפשר היה להסדיר זאת בצורת הלואות.

מופיע כאן סעיף של 12.000 לירות הענקות ליוצאים, 5.000 לירות הוצאת תנך וכו'. אני חושב כי דברים אלה יש למסור לאיניציטיבה ציבורית ואין צעות זאת עדיין על חשבון המדינה. גם למדור לתרבות תורנית הוקצבו 27.000 לירות צריכה להיות התאמה ביניהם.

אני חושב כי תקציב זה טעון ריאורגניזציה באשר הוא אינו משקף ת המציאות. אנו מציעים להוסיף 3.000.000 לירות לתקציב החינוך בכללו ונגיש צעות שונות לתיקון בשרותים הסוציאליים.

הרצפלד:

ראשית כל, לא שמענו מהי תשובת האוצר על הצעת ועדת החינוך. שנית, ביחס להשתתפות אוצר ב-50% משכר המורים, האם פירוש הדבר כי ההשתתפות תהיה בכל המקומות -50%, או שאותם המקומות שקיבלו קודם השתתפות יוחר גדולה ימשיכו לקבל כך גם הבא?

יו"ר י. גורי:

הממשלה תשתתף בכל הרשויות המקומיות באותה מידה בשכר המורים, כלומר ב-50%. אשר להצעות עדת החינוך. הן מסתכמות בתוספת 3.000.000 לירות ולא נחטבלו ~~לצד~~

היו"ר י. גורי:

מאחר שהן אינן סללות כל הצעות למקורות הכנסה העשויים לכסות הוצאות נוספות אלו.

י. פורדר:

ההצעות השונות להגדלת ההקצבה לאוניברסיטה הן נכונות ומועילות ללא ספק, אולם ישנם קשיים במציאת כיסוי לסכומים אלה. לדעתי תלוי קיום האוניברסיטה בהוספת 200-250.000 לירות לסכום המוצע כאן. אינני רואה הצדקה בתוספת 200-250.000 לירות למשרד הדתות; המדינה תוכל להתקיים במספר מצומצם יותר של ישיבות, אולם לא תוכל להתקיים ללא אוניברסיטה. אני חושב כי עברו אח הגבול בשטח זה.

י. גורי:

אני שותף לדעה כי מצבה של האוניברסיטה הוא קשה מאד, ביחוד נוכח התהליך של העברת המעמסה הכספית של קיום האוניברסיטה מכתפי אחרים, על כתפי המדינה. יחד עם זאת אני רוצה לציין כי לפי שינויי שער החליפין תקבל גם האוניברסיטה סכום יותר גדול של לירות מאשר היתה מקבלת אילמלא שינויים אלה וגם דבר זה אופשר לה על ידי המדינה, אם כי אינו מתבטא בתקציב המדינה.

אשר להקמת ישיבות נוספות, הרי עובדה היא כי בשמש האחרונות קלטה הארץ רבבות רבות של יהודים חרדים ומתפקידו של משרד הדתות לספק להם את השרותים הדתיים. מדי שנה טוען משרד הדתות כי אין באפשרותו לקיים שרותים אלה בסכומים המוקצבים לו, ואם חלה השנה התקדמות מסויימת בכיוון זה, אין לראות בכך פגם או שיקולים אחרים. כל זמן שקיים חוק המועצות הדתיות חייבת המדינה להשתתף בשליש מן ההוצאות והקמת ישובי עולים נוספים מחייבת את הגדלת הסכום.

מ. קלמר:

לחוגים רחבים מאד בישוב יש הזכות לראות בקיום הישיבות את יסוד היהדות, כמו באוניברסיטה ישנם מאות ואלפים שחנכם והכרתם היא דתית. אם גם היום לא מצאו לנחוח להקציב יותר מ-25.000 לירות להתקנת מקוואות בישובי עולים, ביחוד כאשר ידוע מהו המצב הסניטרי בהם, אין עינו של אף אחד צריכה להיות צרה בתקציב זה. אין האוניברסיטה מקופחת עד כדי כך שתהיה הצדקה להעביר לרשותה סכומים ממשד הדתות.

מר זגני:

תקציב החינוך הוא כיום תקציב חיוני במדינה. הגדלת התקציב באה בעקבות העליה שחלה בשכר. אשר להקצבה בסך 5.000 לירות להוצאת התנן, הייתי גם כן בדעה שזו איננה הקצבה הכרחית, אולם היה ערעור על כך וועדת שרים החליטה שיש להקציב סכום זה. ישנם סעיפים רבים מסוג זה לגביהם אפשר להחליט כך או אחרת, אולם זה לא יוסיף ולא יגרע בהרבה.

אין עומדת כלל השאלה אם הממשלה רוצה לפתוח בתי ספר. הממשלה עומדת כל הזמן על קיום חוק חינוך חובה ומקבלת על עצמה לבצע את החוק. כאשר נפתח בית-ספר, מעמידה הממשלה לרשותו את התקציב, וישנם כאן חילוקי דעות רק ביחס להערכת הסכום. לגבי ארבעה סעיפים - בתי-ספר יסודיים, חינוך לערבים, בתי-ספר ערב והכשרות פורים - הודיעה הממשלה כמה פעמים שהיא תאפשר למשרד החינוך לעשות כל מה שהוא ימצא לבר ביצוע. כל שנה חוזר הוויכוח על ההערכה התקציבית ובכל שנה מתברר כי הערכת הממשלה לענין החינוך מתאימה יותר. לפיכך אפשר לתת גם השנה קרדיט זה לאוצר, גם אם הוא לפעמים מתאכזר. מאחר ששנת הלימודים אינה חופפת בדיוק את שנת התקציב, תהיה אפשרות להכניס שינויים במסגרת תקציב שנת הכספים הבאה; עד כה לא נזקקנו לזאת, כי אם להיפך - מדובר אפילו על עודפים שנשארו מתקציב השנה הקודמת.

המצב הכספי של העיריות והיחל/סים הכספיים ביניהן לבין הממשלה, אילו הן בעיות שאי-אפשר לדון בהן עקב כל סעיף וסעיף. תקציב הרשויות המקומיות מבוסס על מידת השתתפותן בהוצאות החינוך. לבי אותם המקומות בהם היתה השתתפות הממשלה עד כה גדולה יותר מ-50%, החלטנו להוסיף 5% לתקציב זה ואולי גם לתקציב של שנת הכספים הבאה, כדי לפצות לזמן-מה את המקומות הנחשלים שעבורם השתתפות של 50% מהווה צמצום ניכר. נוסף לכך אמרנו בגלוי כי ההשתתפות בהוצאות החינוך צריכה להיות שווה לכל המקומות ואת בעיית הישובים הנחשלים צריך לפתור משרד

מר זגני:

הפנים.

הבאנו בחשבון את הדירוג החדש, אולם לא הבאנו בחשבון את תוספת היוקר עליה דיבר מר רוקח. תוספת היוקר נכללת - לגבי כל העובדים ולגבי ההתייקרות בכללה - ברזרבה הכללית של 34 מליון לירות.

ביחס למוסדות ההשכלה הגבוהים, עשתה הממשלה צעד שמן הראוי כי ועדת הכספים תראה אותו כצעד נכון. היא הטילה על ועדה מיוחדת בה השתתפו נציגי כל המוסדות הגבוהים בארץ בראשות בר-אלי, להציע הצעת תקציב. הוועדה דנה בבעיות אלו וכסיכום הגישה הצעת תקציב של 1.500.000 לירות עבור כל המוסדות. תקציב זה כלל גם התקנת בניינים עבור האוניברסיטה ואחרים והממשלה החליטה לנהוג לגבי בניינים אלה כפי שהוחלט לגבי כל הבניינים, כלומר לכסותם מתקציב הפיתוח. מלבד זאת, הצעת התקציב שהוגשה על ידי ועדה זו היתה מבוססת על ההכנסות מחו"ל לפי השער הקודם. לפי השינויים שחלו בשער החליפין תגדלנה הכנסות האוניברסיטה במטבע זר פי שתיים; מן הראוי שדבר זה יתבטא גם בתקציב. אולם, נכון הוא שהקיים איננו מספיק ויש צורך בהרחבה. הממשלה דנה בכך וישנן הצעות שונות שהן עדיין בגדר תכניות ואין יודעים באיזו מידה זה ישייב השקעות נוספות.

אשר לצירוף, הקצבו בשנה שעברה 300.000 לירות למטרה זו והובטחו 100.000 לירות תוספת. בסוף השנה הסתבר כי משרד החינוך ניצל רק 60.000-50 לירות מסכום זה, בטענה כי עבור שאר הסכומים הוזמן ציוד וטרם סופק. ההקצבה המצומצמת השנה איננה מכוונת למעט בציוד, אלא להכריח את משרד החינוך לנצל את ההקצבות הניתנות לשם כך רק למטרה זו, וקודם כל ינצלו את העודפים מן השנה הקודמת. ועדת הכספים תוכל להתליט אם יש צורך להקציב את כל העודפים מתקציב הציוד לצרכי ציוד, או רק חלק מהם.

ביחס ל"אומר", אני חושב כי נפלה טעות. אם המשרד חושב כי העולה נזקק לעתון מסויים, מותר לו לקנות את ה"אומר", אולם ההקצבה היא לקניית עתונים בכלל ולא רק דוקא לעתון זה.

אני רוצה לומר למר רוקח שאי-אפשר לומר כי אנשי משרד האוצר אדישים לצרכים. ישנה עובדה שהקופה היא לפעמים ריקה ואז צריך לשקול מה * עדיף. אנו מגדילים בכל שנה את ההקצבות לסעיפיו השונים של תקציב המדינה, אולם יש גבול לאפשרויות.

י. גורי:
אני אציע להעמיד את תקציב בתי הספר התיכונים על 150.000 לירות במקום 127.500 לירות.

בענין פנסיות שונות, צריך להעמיד את הסכום על אומדן מתאים. אשר להוראת תזונה ומשק בית, הרי אם קיים הסכם עם "הדסה" והתחייבות על קרוב ל-40.000 לירות, צריך לתקן את הסעיף. בענין ציוד לבתי ספר חקלאיים ומקצועיים ממליצה ועדת החינוך על הקצבת מטבע זה. לגבי תקציב לשכת הנוער, אני תומך בתוספת שהוצעה. בסעיף תרבות למבוגרים (מיעוטים) אני תומך בהגדלת הסכום ל-12.500 לירות.

בתקציב התרבות, אני מציע להוסיף 2.500 לירות להצלת אוצרות הגולה. כן אני מציע להוסיף 3.000 לירות לספריות יסוד ביישובים חדשים. לסעיף מסיבות חג ומועד ופעולות אומנות במעברות, אני מציע תוספת של 6.000 לירות ומיזוג שני הסעיפים. לפעולות עידוד קליטה תרבותית בשיתוף עם הרשויות המקומיות אני מציע להוסיף 5.000 לירות, כלומר להעמיד את התקציב על 30.000 לירות. להקניית ידיעת הארץ לעולים אני מציע 4.000 לירות.

הצעותי מסתכמות בתוספת של 50.000 לירות בערך ואני מציע לקבל את הצעת ועדת החינוך והתרבות בענין זה. בשאר הצעות הוועדה אינני תומך.

סעיף 18:

משרד הפנים - רשויות מקומיות

י. גורי:

ועדת הכספים הטילה על ועדת משנה משותפת לה ולוועדת הפנים, להגיש הצעת תקציב. חברי הוועדה הגיעו למסקנות מסוימות, אולם לא יכלו לסכם סיכום רשמי היות ושר האוצר חלה ואי-אפשר היה לקבל את חוות דעתו בענין זה. רק אתמול היתה לי האפשרות לשוחח עם שר האוצר בענין זה.

שר האוצר ביקשני להודיע שאם הכנסת תאשר את החוק הנוגע לתוספת מס הכנסה לרשויות מקומיות (שעדיין לא עבר קריאה ראשונה בכנסת), הוא לא יתנגד להעלות את מכסימם המס ל-10% במקום 7,5% כפי שהוצע תחילה. בענין מס המותרות, מסכים שר האוצר כי לאחר שהכנסת תאשר את השינויים המוצעים יופרוש ממס הקניות לא פחות מ-25% ואולי 33%; לפי שעה אין התחייבות מצד האוצר. חלק זה של ההכנסות ממס הקניות יכנס ל"פול" כללי. אין הסכמה מצד שר האוצר להעביר לרשויות המקומיות את ההכנסות ממס רכוש עירוני. התחיל משא ומתן ביחס לצורת הגביה ושיתוף בגביה, אולם הוא טרם הסתיים.

בנוגע למס המכונניות, מסכים שר האוצר שייקבע כי הרשויות המקומיות תקבלנה 50% של ההכנסות ממס זה. עד היום היה חלקן של העיריות במס זה ובמס השעשועים, כלול במענק הכללי. מר רוקח דרש להפריד ושר האוצר מסכים לכך; אפשר לומר במפורש מהו חלקן של העיריות והרשויות המקומיות במס המכונניות המוגדל ובמס השעשועים. אם ההכנסות ממסים אלה יעלו על המשוער, תקבלנה הרשויות המקומיות את החלק המתאים.

אשר לתקציב החינוך, התביעה המקורית של הרשויות המקומיות באה על סיפוקה. רק היום שמענו הצעה פורמלית שהאוצר ישתתף ב-50% מכלל הוצאות החינוך ולא רק ממשכורת המורים. שר האוצר אינו מקבל תביעה זו. כן לא באה על סיפוקה התביעה לכיסוי 50% נטו מהוצאות האישפוז ומהוצאות הסעד; שר האוצר מציע את הסכום הכלול בהצעת התקציב. התביעה להוספת עוד 3% לטובת הרשויות המקומיות בצורת מס העברה, נשארה עדיין כענין פתוח ולא תיכלל בתקציב זה. אפשר לפנות עדיין לאוצר בהצעות למשא ומתן על שינויים נוספים, אולם בתקציב זה יוכנסו רק השינויים שציינתי. התנגדות שר האוצר לשאר ההצעות איננה התנגדות עקרונית וחלה במיוחד לגבי תקציב זה. בענין מס שבח מקרקעין לא דיברתי עדיין עם שר האוצר.

מר ברגמן:
אם המסובר הוא על הפרשת חלק מהכנסות הממשלה ממס זה לטובת הרשויות המקומיות, זה אינו יכול לבוא בחשבון בגלל מצבו המתוח של התקציב. אם המדובר הוא על תוספת מס, כלומר העלאת השיעורים שנקבעו בשנת 1949, יהיה טוב יותר לדחות את הוויכוח עד אשר נדון במס רווחי הון, כי הדבר קשור.

היו"ר י. גורי:
הבאתי בפני שר האוצר את ההצעה להקציב 5.000.000 לירות כמקדמה על חשבון תקציב הפיתוח, לצרכי המשך הבניה בשיכוני העולים ובמשק החקלאי. שר האוצר ביקשני להודיע שהוא מסכים לזאת וכי ייעשו הסידורים המתאימים.

מסרתי לשר האוצר כי התקיים ויכוח בנוגע לשימוש במיסי היתר ועל אופן ההערכות ומידתן. שר האוצר ביקשני להודיע כי אין שחר להערכות אלו. לפי שעה נתון משרד האוצר במצב קשה מאד והוא רחוק מרווחים. במידה שיהיו איזה עודפים שהם, לא ישתמש בהם האוצר מבלי להביא את הענין תחילה לאישור הוועדה. לפי שעה אין כל אפשרות להגיש את החשבונות הנוגעים למיסי היתר, אולם האוצר מתחייב לעשות זאת בשלב מאוחר יותר.

י. צ'בדר:

היחסים בין העיריות לבין משרד האוצר הם מאד בלתי טבעיים. שר האוצר אחראי גם למיסי

בדר:

דינה וגם למיסים העירוניים. אני חושש כי העיריות לא תוכלנה למלא את חובותיהן קודם אם הן לא תקבלנה מקורות הכנסה נוספים. מיסי רשיונות, בנזין ושעשועים ושים לעיריות כמקור הכנסה נוסף ולא במקום ההענקות.

אריב:

השלטון המקומי הוא חלק אינטגרלי של שלטון המדינה וככל שהוא מכביד את עולו על התושבים, א פוגע על ידי כך ביכלתם להשמע לצווי המדינה. לפיכך חייב להיות הסדר יחסים נ השלטון המקומי לבין השלטון המרכזי. עתה מודיעים לנו כי הממשלה מסכימה נדיל את חלק העיריות ממס ההכנסה מ-7,5% ל-10%, אולם שמענו מפי מר ברגמן ההשפעה השלילית שיש בהעלאת אחוז המסים על משלמי המס ועל תוצאות הגביה. נו נאלצים, על כן, לעשות דבר העומד בניגוד להכרחנו. אין זה הוגן להפנות לוח כזאת את זעם הקהל על המסים הגבוהים, נגד העיריות דוקא. הכנסת העיריות כוץ צר כזה עד כי הן עומדות על סף פשיטת הרגל, פוגעת רק באופן פורמלי יריות; למעשה זה פוגע בכולנו.

רוקח:

ראשית כל הייתי רוצה לשאול מדוע אינו מופיע בהצעה זו סעיף של 5.500.000 לירות לקליטת

לים, שנקבע קודם.

אשר ליחסים שבין השלטון המרכזי לבין הרשויות המקומיות, י מניח מראש כי הממשלה מעוניינת בקיום הרשויות המקומיות במידה שהיא מעוניינת יום מוסדותיה היא, היות וכל התפקידים שלא יהיה בכחן של הרשויות המקומיות נע, תצטרך הממשלה להוציא לפועל בעצמה. המועצות המקומיות הן מעין ~~התאמה~~ ציבה שניה לקבלת כספים מן האזרחים ומשום כך צריכה להיות התאמה ביניהם. אין יי העיריות המכשירים הנתונים בידי הממשלה בשטח המטבע הזר, השגת הלוואות מצעים מן החוץ; אין להן גם המכשירים הפנימיים לקבלת אשראי לזמן ארוך. זם כך אנו תלויים בכספים אותם אנו מקבלים מן התושבים תוך קשיים רבים ואנו נקים תחת עול השדותים הציבוריים. כל תופעה של החייקרות מורגשת מיד במשק יריות, על ידי עליית מחיר הדלק, המכשירים, גובה השכר וכו'. העברת חלק ממס נכסה לרשות העיריות היה דבר אותו דרשנו זמן רב, אולם כיום הוא כבר אינו עשוי זור את השאלה. אני חושב כי ועדת הכספים תהמוך בדרישה להעביר את מס הרכוש ירוני לרשות העיריות.

ביסודו של מס השעשועים היה מונח הוועיון כי אדם היוצא להשתעשע יב להרום גם משהו לעניינים. הצעתי שהעיריה תקבל את המסים הללו ותקציב 10-15% ול שישמש לעזרת מקומות נחשלים, אולם הדבר לא הוצא לפועל. לפני שנתיים ניהלתי ז ומתן על כך שהעיריות תקבלנה 80% ממס השעשועים ואחרי שנה תקבלנה את כולו, היום המצב הוא שאנו מקבלים 25%, הממשלה מקבלת 50% ואילו 25% נעלמים באיזה זם. אני עומד על כך שמש זה צריך לעבור כולו לרשויות מקומיות.

בענין התחבורה נושאות העיריות בהוצאות גדולות להתקנת כבישים, יות וכו'. מגיעה להן הפנסה מן התחבורה, מבלי שזה יהיה קשור במענק הכללי. יריה איננה מרוויחה מזה, כי היא צריכה להוסיף על כך עוד סכומים עצומים.

בנוגע לאישפוז, צריכה השתתפות הממשלה למוסדות האישפוז העירוניים יות הגדולה ביותר, היות ולמוסדות אלו אין אפשרות של גיוס אמצעים בחו"ל. יחד זאת הוצאותיהם גדלות (שכר האחיות בלבד כמעט הוכפל) וההזדקקות לאישפוז גדלה כן בציבור. אין אני יכול לקבל בשום אופן את ההצעה לקבוע גם להבא את השתתפות גשלה ב-400.000 לירות ואני תובע להגדיל סעיף זה ל-600.000 לירות. גם בשטח נד חייבת להיות איזו הקלה שהיא, כי המעמסה כבדה מדי.

בענין מס שבח מקרקעין נאמר לי כי זה אינו קשור לתקציב זה. דעח יב במועצת העיריה שלי הוא כי המס מגיע לעיריות באשר ערך המגרשים עולה הודות יפורים שהעיריה עושה על ידי התקנת כבישים, מאור וכו'. דעתי היא שלפחות חלק המס מגיע לעיריות, אולי 20%. גם חבר המועצות פנה בתזכיר חריף בענין זה.

ד"ר ברגמן:

עלינו להודות לחברי ועדה זו שהעבירו תקציב מאוזן זה. זוהי הפעם הראשונה שהתקציב הוא מאוזן. לכלנו ברור כי תקציב העיריות ותקציב המדינה הם תקציב אחד, אולם השנה יהיה עדיין קשה מאד להביא את תקציב המדינה לידי איזון. יש כנראה עוד אפשרות ללא גרעון בתקציב העיריות. לא הגדלנו את התקציבים האדמיניסטרטיביים בממשלה אחוז גבוה יותר מאשר הגדלנו את הפנקות לעיריות. אם עושים את חישוב כל ההענקות עיריות שבתקציב ומוסיפים את הסכומים שהמדינה מעבירה מהכנסותיה היא לרשות עיריות כחלק ממס המותרות ואף ממס ההכנסה - נוכחים כי נכונה היא הטענה שבמצב כללי הקשה דאגנו לפקיד הממשלה ולשרותיה לא יותר מאשר דאגנו לעיריות. ברור י בשעת מעבר ממצב אינפלציוני למצב של מטבע יציב, מתעוררים קשיים רבים.

סכומים המוענקים בתקציב זה לעריות מהווים מעמסה כבדה על משלמי המס ועל תקציב מדינה, אם כי יתכן והסכומים אינם מספיקים. אשתקד נשאר תקציב המדינה בגרעון דול ובשנה זו אנו מקווים להגיע לפחות לאיזון. אין אנו חוששים מחוסר פופולריות; חשש היחיד הוא בפני פשיטת רגל. בעיה זו אי-אפשר לפתור בטרם נעביר את התקציבים מאוזנים של המדינה. רק לאחר זאת אפשר יהיה להתגבר יחד על המחסור בקופה שהוא עיה משותפת הן לעיריות והן לממשלה. אפילו אם כל הסכומים האלה יאושרו אין זה בטיח עדיין שיהיה לנו בכל חודש כסף, וגרעון איננו מפחיד כל כן כמו שאי-היכולת שלם, כי הגביה איננה מתקדמת באותה מידה שמתקדמות ההוצאות. כל מה שעושים תקופת אינפלציה איננו אלא ברכה לבטלה. לידי סידור כספי * בין הממשלה לבין העיריות אפשר יהיה להגיע רק כאשר נדע מה ערך המטבע וההכנסות הממשליות שלנו. ני מציע שנדחה עניינים אלה עד אשר יהיה לנו קרקע חחת הרגליים ונדע מנין אנו החילים לבנות. יתכן כי בשנה הבאה נוכל להתגבר כבר על הטרעונות בתקציבי העיריות - אם כי אני חושב כי קיימת עדיין אפשרות חסכון במשק העיריות כשם שאני חושב שקיימת דיין אפשרות חסכון במשק הממשלה. על כל פנים, התנאי הראשון להתקדמות הוא שנעביר קציב מאוזן זה.

ד"ר:

האם אפשר להבין מכך שהממשלה והאוצר ידאגו שלא יוצר גרעון בקופות העיריות?

אנו נשקיע בזאת מחשבה וזמן.

ד"ר ברגמן:

יו"ר י. גורי:
סיעת הציונים הכלליים מבקשת להצביע על שינויים בהצעותיה. לגבי אומדן מס ההכנסה הציעה אחמול ייה זה 52.000.000 לירות לעומת 47.000.000 ואילו עתה היא מציעה לקבוע את האומדן ל 50.000.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה.

ז אומדן ההכנסות ממס רכוש עירוני מציעים עכשיו הציונים הכלליים לקבוע על במקום 1.600.00 - כפי שהציעו אחמול - 1.200.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

צעה עקרונית של הציונים הכלליים תובעת להעביר את מס הנכוש הציוני על בתים ושירות המקומיות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

צעת הציונים הכלליים להערכת ההכנסות ממכירת קרקעות ב-5.000.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

רוקח: ביחס לחקציב הרשויות המקומיות אנו מציעים לחלק את האומדן לשני חלקים: רשיונות מכלי רכב ורשיונות אחרים

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

ת ההכנסות מרשיונות רכב אנו מציעים להעריך ב-3.000.000

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

ת ההכנסות מרשיונות אחרים אנו מציעים להעריך ב-1.000.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

בדר: אנו מציעים להעריך את ההכנסות מדמי רשיונות תחבורה ב-2.000.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

ת ההכנסה מדמי רשיונות רדיו אנו מציעים להעריך ב-300.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

ת ההכנסה מדמי רשיונות שונים אנו מציעים להעריך ב-200.000 לירות

ה צ ב ע ה
ההצעה נדחתה

יו"ר י. גורי: אני מעמיד להצבעה את האומדן הכללי של ההכנסות כפי שנקבע על ידי האוצר, דהיינו 168.450.000 ל"י

ה צ ב ע ה
אומדן האוצר אושר.

ת ק צ י ב ה ה ו צ א א ה

ע"ף (1) - נשיא המדינה ולשכתו.

הצעת י. בדר - 49.500 לירות (לפי פירוט)

ה צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר

ציף (2) - הכנסת

הצעת האוצר - 564.000 לירות

גוריי: ועדת הכספים רושמת לפנייה גם את הצורך לשוב ולדון בסכום שיידוש לקראת העברת הכנסת לבית העם.

הצעת י. בדר - 527.000 לירות (לפי פירוט)

ה צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר

ציף (3) - שרי המדינה

הצעת האוצר - 42.000
הצעת אריב - 39.300 לירות (מחיקת משכורת שר המשטרה)
הצעת מ. וילנר - 35.000 לירות

ה-צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר

ציף (4) - משרד ראש הממשלה

הצעת האוצר - 1.537.500 לירות

י. פורדר מציע קיצוץ כללי של כל ההוצאות בכל הסעיפים (מלבד בסעיפי טחון, החינוך והתרבות, הבריאות ותשלום חובות ורביח) ב-10%; וכן קיצוץ הוצאות האדמיניסטרטיביות של משרד הבריאות ומשרד החינוך והתרבות ב-5%.

א. ציזלינג מציע להעלות את המס הקביל מ-2% ל-3% עבור כל עובדי זדינה; כלומר, העלאת הסכום הכולל של מס מקביל מ-600.000 לירות בערך ל-900.000 לירות

י. רוקח מציע להעלות את המס המקביל ל-3% לכל עובדי המדינה פרט נובדי הבריאות.

ה צ ב ע ה
הצעת א. ציזלינג נתקבלה
הצעת י. פורדר נדחתה
הצעת י. רוקח נדחתה

הצעת א. ח. אריב לתקציב משרד ראש הממשלה - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 730.000 לירות
הצעת י. פורדר - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. וילנר - 1.100.000 לירות

ה צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר בתוספת 10.000 לירות לסעיף קרן אמהות, מתוך מגמה להגיע לסיוע כבר לילד השביעי.

ניף (5) - משרד האוצר

הצעת האוצר - 3.310.000 לירות
הצעת ז. סוזייב - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 3.309.000 לירות
הצעת י. בדר - 3.300.000 לירות
הצעת מ. וילנר - 2.800.000 לירות
הצעת ח. למדן - להוסיף 2.000.000 לירות

ה צ ב ע ה

נתקבלה הצעת האוצר

יו"ר י. גורי:
אני רוצה להפנות את חשומת לב משרד האוצר לצורך בתיקון דירוגם ושכרם של פקידי ההכנסה, ווגע בכושר עבודתם ועלוץ לברום לתקלות נוספות. אני מציע לבקש את משרד האוצר וקן דרוגם של פקידיים אלה באופן שהוא ימצא לנכון.

ההצעה נתקבלה

ניף (6) - משרד הבטחון

הצעת האוצר - 45.000.000 לירות בתוספת מסויימת מתוך הרזרבה הכללית
הצעת י. בדר - 60.000.000 לירות
הצעת ז. סוזייב - 44.999.999 לירות
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 38.000.000 לירות
הצעת מ. וילנר - 25.000.000 לירות

ה צ ב ע ה

נתקבלה הצעת האוצר

ניף (7) - משרד הבריאות

הצעת האוצר - 7.770.000 לירות

יו"ר י. גורי:
בשעת הדיון הוצע להשוות את ההקצבה לכל מיטה במוסדות קרן נכות להקצבה הניתנת מיטה במוסדות אישפוז רגילים. לא נמצאה אפשרות להביא לידי השוואה בבת אחת ודבר יושלם בשנה הבאה.

ההצעה נתקבלה

רוקח:

אני מציע להפריד בין מוסדות קופת חולים לבין מוסדות העיריות. כן אני מציע להקציב 600 לירות למיטה במקום 400 לירות

יו"ר י. גורי:
נרשום לפנינו את הדבר, אולם מאחר שלא קיבלנו עדיין את העיקרון לפיו תיעשה ההפרדה, נשוב עוד לדון בעניין.

גניחובסקי:
אני מציע להעביר לממשלה משאלה לחפש דרך להגדיל את ההקצבה, מאחר שוועדת הכספים טבורה כי במצב הקיים אין צבה של 400 לירות מספיקה.

בדר:
אני מציע להחליט פה-אחד על הגדלת ההקצבה ל-500 לירות.

זגניא:
אני מציע לא לשנות את המוצע כאן.

הצעת מ. סנה וא. ציזלינג לסעיף (7) - 12.770.000 לירות
הצעת ח. אריב - 8.649.949 לירות
הצעת י. בדר - 8.770.000 לירות
הצעת מ. וילנר - 25.000.000 לירות
הצעת ח. למדן - 10.770.000 לירות

ה צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר

ע"ף (8) - משרד הדתות

הצעת האוצר - 1.097.000 לירות
הצעת ח. אריב - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 880.500 לירות
הצעת י. בדר - 1.087.000 לירות
הצעת י. פורדר - 897.000 לירות

ה צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר

ע"ף (9) - משרד החוץ

הצעת האוצר - 2.213.000 לירות
הצעת ח. אריב - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 1.613.000 לירות
הצעת י. בדר - 1.500.000 לירות
הצעת מ. וילנר - 1.000.000

ה צ ב ע ה
נתקבלה הצעת האוצר

ע"ף (10) - משרד החינוך והתרבות

הצעת האוצר - 11.641.500 לירות
הצעת י. גורי - להוסיף 55.100 לירות
הצעת ש. דיין - להוסיף 50.000 לירות לתרבות לעולים

ה צ ב ע ה
ההצעות נתקבלו
הסתייגות למ. גניחובסקי

הצעת ח. אריב - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - להוסיף 6.600.000 לירות
י. בדר - 12.851.500 לירות
הצעת י. פורדר - להוסיף 200.000 לירות לסעיף "פעולות הענקות והשתתפויות"
הצעת מ. וילנר - 30.000.000 לירות
הצעת ח. למדן - להוסיף 4.000.000 לירות
הצעת מ. גניחובסקי - להוסיף 50.000 לירות לתרבות דתית בישובי עולים.

ה צ ב ע ה

אושר תקציב של 11.754,500 לירות (הצעת האוצר + הצעת גורי
וש. דיין)

י"ף (11) - משרד החקלאות והפיתוח

הצעת האוצר - 2.328.000 לירות

נ"ר י. גורי:
מאחר שהתברר כי אפשר להעלות את אומדן ההכנסות מקבירת חוצות חקלאית מ-300.000 לירות ל-375.000 לירות, ישנה הצעה להוסיף את ההפרש של 75.000 לירות לחפיכה וסדות חינוך חקלאי.

ההצעה נתקבלה

הצעת ח. אריב - 3.484.000 לירות
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - תוספת שני מליון לירות
הצעת י. בדר - 2.200.000 לירות
הצעת מ. וילנר - 60.000.000 לירות
הצעת ח. למדן - להוסיף 1.000.000 לירות

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

י"ף (12) משרד המסחר והתעשייה

הצעת האוצר - 3.715.000 לירות
הצעת ז. סוזייב - (קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 3.215.000 לירות
הצעת י. בדר - 2.645.000 לירות ולקרא את שם המשקד: "משרד הקיצוב והאספקה"
הצעת מ. וילנר - 15.000.000 לירות
הצעת ח. למדן - להוסיף מליון לירות.

ה צ ב ע ה

נתקבלה הצעת האוצר

י"ף (13) - משרד המשטרה

הצעת האוצר - 7.395.000 לירות
הצעת הציונים הכלליים - (ח. אריב קורא את הפירוט)
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - להפחית 2.000.000 לירות מתקציב המשרד
הצעת י. בדר - 5.548.000 לירות
הצעת מ. וילנר - 3.395.000 לירות
הצעת ח. למדן - להפחית 1.000.000 לירות

דיין:
אני מציע שמתוך 6000 השוטרים יוצבו 400 שוטפים ויוקצב סכום של 500.000 לירות מתוך הסכום שהוצע על ידי משרד וצר, לתפקידי שמירה באזורים החקלאיים.

ציזלינג:
אנו מציעים להקים חיל נוטרים במסגרת המשטרה שיהיה מבוטם על אנשים הנמצאים בתוך הישובים. כן אנו מציעים לבטל את רד המשטרה ולהעביר את התקציב כולו למשרד המשפטים.

הוחלט פה אחד להביע משאלה בשם ועדת הכספים שכחות המשטרה יאורגנו כך שיופרש מספר מסויים של שוטרים כדי לארגן ולחזק את השמירה באזורים החקלאיים וביחוד באזורי הספר.

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

ף (14) - משרד המשפטים

הצעת האוצר - 1.230.000 לירות
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - להפחית 1.000 לירות
הצעת י. בדר - 1.060.000 לירות
הצעת מ. וילנר - להוסיף 88.000 לירות
הצעת ח. למדן - 1.730.000 לירות

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

ף (15) - משרד הסעד

ר י. גורי:
האוצר מציע להעלות את הסכום שהוצע על ידו
ב-50.000 לירות והחשב הכללי הודיע שהוא
ן לקבל גם את הצעתי להעלות את הסכום בעוד 100.000 לירות לפיכך הצעת
צר היא 4.330.000 לירות

הצעת י. רוקח - 5.535.000 לירות
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - להוסיף 2.000.000 לירות
הצעת י. בדר - להעמיד את תקציב המשרד על 4.500.000 לירות
הצעת י. פורדר - להעביר 100.000 לירות מן המשרד הראשי לסעיף "עזרה
ישירה למשפחה"

הצעת מ. וילנר - 8.000.000 לירות
הצעת ח. למדן - להוסיף 4.000.000 לירות

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר, הכוללת רזרבה
של 264.500 לירות.

ף (16) - משרד העבודה

הצעת האוצר - 4.640.000 לירות
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - להוסיף 1.500.000 לירות
הצעת י. בדר - להפחית ב-1.000.000 לירות
הצעת ח. אריב - 5.095.000 לירות
הצעת י. פורדר - להעביר 50.000 לירות ממחלקת עבודות ציבוריות להנהלה
הראשית
הצעת מ. וילנר - 8.000.000 לירות

הוחלט להביע בשם ועדת הכספים משאלה לממשלה להגדיל את
השתתפותה בהוצאות לשכוח העבודה.

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

ף (17) - משרד הפנים

הצעת האוצר - 1.025.000 לירות
הצעת י. רוקח - 977.649 לירות

הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - 625.000 לירות
הצעת מ. וילנר - להפחית ב-7.650 לירות

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

י"ף (18) - משרד הפנים - רשויות מקומיות

הצעת האוצר - 3.400.000 לירות
הצעת מ. סנה וא. ציזלינג - להוסיף 1.500.000 לירות
הצעת י. בדר - 5.000.000 לירות
הצעת י. פורדר - להוסיף לירה אחת
הצעת מ. וילנר 6.000.000 לירות
הצעת י. רוקח - 5.700.000 לירות

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

י"ף (19) - משרד מבקר המדינה

הצעת האוצר - 388.000 לירות
הצעת י. בדר - 500.000 לירות ולשנות את שם המשרד ל"מבקר המדינה ולשכתו"

ה צ ב ע ה

אושרה הצעת האוצר

י"פים (28-32) - משרד התחבורה

הצעת האוצר - 19.350.000 לירות
הצעת א. ציזלינג ומ. סנה - להפחית 2.000.000 לירות
הצעת י. בדר - להקציב למשרד התחבורה 600.000 לירות ולשרותי תחבורה
15.000.000 ל"י
הצעת מ. וילנר - 15.000.000 לירות

הוחלט להביע משאלה בשם ועדת הכספים, לקבוע טלפונים
בהחייבות הצעירה

זמשך הישיבה רשמה שב

ש. ב.

בסעיף "תגמולים לנכים ולמשפחות חללים ושיקומם"
מציע האוצר סך של 1,800,000 ל"י.

היו"ר י. גורי:

אני מציע להוסיף בסעיף זה סך של 200,000 ל"י,
כלומר להעמידו על סך של 2,000,000 ל"י.

י. רוקח:

אני מציע להעמיד סעיף זה על סך של 2,300,000 ל"י
כלומר להוסיף לסכום המוצע על-ידי האוצר סך של

מ. סנה:

500,000 ל"י.

אני מציע להעמיד בסעיף זה סך של על סך של
2,500,000 ל"י בתוספת פירוט.

י. בדר:

חבר הכנסת וילנר מציע בסעיף זה סך של 3,000,000 ל"י.
חברת הכנסת למדן מציעה 2,300,000 ל"י.

היו"ר י. גורי:

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת משרד האוצר - 8
- בעד הצעת הציונים הכלליים - 3
- בעד הצעת טפלגת הפועלים המאוחדת - 1
- בעד הצעת תנועת החרות - 1
- בהצעת חבר הכנסת וילנר - אין תומכים.

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת משרד האוצר.

תהיה העברה לחוק.
אנו עוברים לסעיף "תשלום חובות וריבית". סכום
האוצר מציע סך של 6,000,000 ל"י.

היו"ר י. גורי:

אני מציע להפחית מסכום זה לירה אחת ולהעמידו
על סך של 5,999,999 ל"י.

ז. סניאב:

אין לנו הצעות אחרות.

י. בדר:

אין לנו הצעות אחרות.

י. פדרר:

ה צ ב ע ה

- בעד הצעת האוצר - 7
- בעד הצעת הציונים הכלליים - 3

ה ח ל ט ה

נתקבלה הצעת האוצר.

היו"ר י. גורני:

בסעיף "רזרבה כללית" - אנו מצביע רק על הסכום, מתוך הנחה שסטילים על יושב-ראש ועדת הכספים יחד עם שר האוצר לראות את הסכומים שהוחלט עליהם ברזרבה.

י. גורני רוקח:

אנו רוצים שברזרבה הכללית יהיו גם המלים "הפרשי שכר העובדים" ולצרף אותם לסך של 34,000,000 ל"י, כי גם בסכום זה של 34,000,000 ל"י כלול סכום בקשר להתייקרות.

היו"ר י. גורני:

מאחר שמר זגני הודיע בוועדת הכספים, כי בסכום של 34,100,000 ל"י כלול סכום של 1,050,000 ל"י לתשלום הפרשי השכר בדירוג; מציע חבר הכנסת רוקח, כי נוסף על הסכום של 1,450,000 ל"י, להוציאו מכאן ולצרף אותו לסכום של 34,100,000 ל"י.

י. גורני רוקח:

את הסכום של 34,100,000 ל"י אני מציע לחלק אחרת.

היו"ר י. גורני:

עלינו להצביע על הסעיף "רזרבה כללית" לחוד. אולם זכותו של שר האוצר חבר הכנסת רוקח להציע הצעת עקרונית אחרת. אנו צריכים לראות נגד עינינו את תוצאות ההצבעה.

ה ח ל ט ה

לא לקבל את הצעת חבר הכנסת רוקח בסעיף "רזרבה כללית".

היו"ר י. גורני:

אנו עוברים לסעיף "תקציבים מיוחדים" אשר האוצר מציע להעמידו על סך של 34,100,000 ל"י. בסעיף זה איננו מצביעים על החלוקה, האוצר איננו מציע כיצד לחלק את הסכום. עלינו רק לשום ששפענו על כך מבלי לחלק לסכומים.

י. גורני רוקח:

בסעיף זה אנו מציעים סך של 20,000,000 ל"י להשלמת תקציב הבטחון ורזרבה מיוחדת. לקליטת עליה - אנו מציעים סך של 6,000,000 ל"י זאת יתרת הסכום להכניס לרזרבה לשם כיסוי ההתייקרות.

היו"ר י. גורני:

באופן פורמלי יכול חבר הכנסת רוקח להציע הצעה כזו וכל אחד יכול לעשות לו הישגים שונים ביחס לסכום.

ט. טנה:

אשר לגבי הסכום הכללי - הקי לפי ההצעה שלנו, לפי מבנה ההכנסות וההוצאות שלנו יש לנו רזרבה כפולה, כלומר לא סך של 34,000,000 ל"י אלא 62,000,000 ל"י. אנו מחלקים אחרת את

מ. סנה:

הסכום הזה: השלמת תקציב הבטחון - 7,000,000 ל"י, לביצור ישובי ספר - 2,000,000 ל"י, להרחבת הנח"ל - 1,000,000 ל"י; כל הסעיפים האלה מסתכמים בסך של 10,000,000 ל"י. כן אנו מציעים: השלמת תקציבים אחרים עקב ההתייקרות - 10,000,000 ל"י, קליטת עליה - שיפור הדיור והשירותים במעברות - 5,000,000 ל"י, קרן לתעסוקת מבוסלים - 5,000,000 ל"י, קרן להבטחת חסכון בקופות תבטולים / וביטוח חיים עממי - 7,000,000 ל"י, את היתרה אנו מציעים להעביר לתקציב הפיתוח בסך של 25,000,000 ל"י.

י. בדר:

בסעיף "תקציבים מיוחדים" אנו מציעים את הפירוט דלהלן: א. לתקציב הבטחון, ב. להפסדים בגלל קביעת שלושת השערים למטבע חוץ, ג. להפרשי שכר, ד. לפיתוח - כל הסעיפים האלה מהווים סך של 34,085,100 ל"י.

י. פורד:

לקליטת
בסעיף זה אין לי הצעה אחרת. אולם עליה קבענו סכום מסויים בתקציב הפיתוח.

היו"ר י. גורי:

לאחר שיחה שהיתה עם שר האוצר נאמר, כי הוא איננו נכנס רק לשיכוני עולים, אלא גם למעברות. אולם כרגע איננו באים לקבוע את תקציב הפיתוח.

ז. סריאב:

עלי להעיר את תשומת לבכם, כי יתכן ויחולו שינויים, בסעיף שלנו "רזרבה לכיסוי ההתייקרות ושינויים בתוספת שכר" לאחר שנשחב את ההורדות וההוספות.

היו"ר י. גורי:

את התיקונים תכניסו בשעה שתגישו את ההסתייגויות. חבר הכנסת וילנר מציע למחוק כליל סעיף זה. לחברת הכנסת לסדן אין כל הצעות בסעיף זה.

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת האוצר.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לסעיף "הענקות להוזלת מצרכים חיוניים" שהאוצר מציע להעמידו על סך של 2,500,000 ל"י.

י. חוקח:

אני מציע להעמיד סעיף זה על סך של 5,000,000 ל"י.

י. בדר:

אני מציע להעמיד סעיף זה על סך של 3,000,000 ל"י.

י. פורדר:

אני מציע להוריד 500,000 ל"י.

מ. סנה:

אני מציע סך של 8,500,000 ל"י.

חבר הכנסת וילנב מציע סך של 10,000,000 ל"י
חברת הכנסת למדן מציעה סך של 12,000,000 ל"י

היו"ר י. גורלי:

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת משרד האוצר.

אנו עוברים לסעיף "תשלומים על חשבון ההסכם עם
אנגליה" אשר האוצר מציע להעמידו על סך של 550,000 ל"י

היו"ר י. גורלי:

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת האוצר.

אנו עוברים לסעיף "הוצאת קרן הארנונה" אשר האוצר
מציע להעמידו על סך של 170,000 ל"י. אין הצעות

היו"ר י. גורלי:

אחרות.

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת משרד האוצר.

אנו עוברים לסעיף "הוצאות רשות הפיתוח" אשר האוצר
מציע להעמידו על סך של 80,000 ל"י. אין הצעות

היו"ר י. גורלי:

אחרות.

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת משרד האוצר.

במכום של 34,100,000 ל"י יוקדש מכום דרוש לתשלום
פיצויים לנזקי מלחמת השיחרור, על כך כבר החלטנו.

היו"ר י. גורלי:

לדעתי אין זה מספיק, כי במכום זה של 34,100,000 ל"י
יוקדש רק ל-3 מטרות, אלא אני מציע שהוא יוקדש

י. בדר:

ל-4 מטרות כפי שהצעת זאת.

אנו לא החלטנו כיצד יש לחלק את כל המכום של
34,100,000 ל"י. אנו רק שמענו אינפורמציה על כך,
ומתוך הרזרבה הכללית יוקדש סך של 500,000 ל"י לנזקי מלחמת השיחרור.

היו"ר י. גורלי:

לחוסיה
אני מציע על סך של 10,000,000 ל"י לפרעון חלק משטרי
האוצר, כן להוסיף סך של 1,500,000 ל"י להוצאות

י. בדר:

האפוטרופום על נכסי נפקדים וסך של 50,000 ל"י להוצאות האפוטרופום על נכסי גרמנים.

החזקת

החברה המדינה מופיע במשרד האוצר.

מר זנגי:

חבר הכנסת וילנר מציע: א. שיכון עולים, פועלים ושכבות עממיות אחרות סך של 20,000,000 ל"י.
ב. עזרה למידור ראשון של עולים - 10,000,000 ל"י, ג. לרזרבה כללי -

היו"ר י. גורי:

7,047,000 ל"י.

חברת הכנסת למדן מציעה: קרן מיוחדת ליצירת מקורות

עבודה בסך של 16,000,000 ל"י.

ה ח ל ט ה:

- לא לקבל את הצעת חבר הכנסת בדן.
- לא לקבל את הצעת חבר הכנסת וילנר.
- לא לקבל את הצעת חברת הכנסת למדן.

מתוך הנסיון, כי בשנה שעברה נפלה טעות בסיכום, עלינו לרשום, כי במקרה ויתברר שנפלה טעות - יתוקן

ה יו"ר י. גורי:

הסיכום.

מר זנגי:

לא הייתי רוצה שכן יירשם הדבר. אשר למשרד החינוך והתרבות - אמרנו, כי בקשר עם הסטטיסטיקה מהשנה הקודמת נוסף סכום זה של 113,000 ל"י, מן הרזרבה הכללית. עלי לציין, כי מס מקביל צמוד לשכר העובדים שהועמד על 2%. אם ועדת הכספים תחליט על 3% - הרי דבר זה צריך למצוא את ביטולו בתקציב.

יצ רוקח:

לא הוחלט על 3%, אלא הוחלט, כי יש להוסיף 300,000 ל"י. אני מציע לכתוב רזרבה כללית ידועה ולהכניס את זה

כסעף נפרד.

*****

*****

מר זנגי:

יש הבדל בין רזרבה כללית לבין רזרבה שעומדת לרשות שר האוצר, הסכום לתשלום הפרשי הוצאות נובע יש להוסיף באופן אוטומטי לכל משרד ומשרד. מהחלטה קודמת. סכומים אלה

יצ רוקח:

אין לערבב תוספת הדירוג עם בדבר שכבר מקיימים אותו.

מ. סנה:

הצעת י היא שהפרשי השכר ישולמו מקרן להפרשי השכר עקב ההתייקרות, והרזרבה שלרשות שר האוצר תועמד על

סך של 450,000 ל"י.

י. בדר:

אני מציע לכתוב: רזרבה כללית כולל גם את הדרוש לתחבורה בסך של 3,000,000 ל"י.

היו"ר י. גורי:

בהצעת האוצר כלול גם החוב להפרשי השכר.

ה ח ל ט ה:

לקבל את הצעת משרד האוצר ולכתוב:
רזרבה (כולל הפרשי שכר) בסך של 2,000,000 ל"י.

היו"ר י. גורלי:

עלינו עוד לאשר את חוק התקציב, לקבוע את סידורי הדיון ולעמוד על כמה עובדות. אנו בקדיש את יום א' לדיון בתקציב ההכנסה. לתקציב ההוצאה נקבעו 13 שעות: 10 שעות לסייעות ו-3 שעות לשרים. הטיעה הפרוגרסיבית מקבלת שעה, תנועת החרות - שתיים, הציננים הכלליים 3,5 שעות, מפלגת הפועלים המאוחדת - 2,5 שעות והטיעות הקטנות שעה. על יושב-ראש הוועדה לבוא בדברים ולהודיעם על הזמן העומד לשנותם. אני מציע שאנו נתכנס ביום א' בשעה 14,00 ונעמוד על הדברים האלה.

הישיבה נבעלה בשעה 17.15.